

היום נלמד בעזרת ה':

נדרים דף פב

(המשך מעמוד קודם)

נחלקו רבנן ורבי יוסי האם מניעת רחיצה וקישוט זה עיניו נפש או לא. הגמרא מסתפקת לדעת רבנן הסוברים שיש בהם עיניו נפש:

בעא מיניה רבא מרב נחמן: אישה שנדרה שלא תהנה מתשמיש המיטה, האם בעלה מיפר לה משום 'עיניו נפש' או משום 'דברים שבינו לבינה'? הנפקא מינה: אם הוא מיפר מצד 'דברים שבינו לבינה' זהו רק לעצמו אבל כשתתגרש ותרצה להתחתן עם אדם אחר תהיה אסורה בתשמיש המיטה, אבל אם הוא מיפר לה מצד 'עיניו נפש' היא מותרת לכל.

תניתוה (= למדנו במשנה) ונטולה אני מן היהודים: אישה שנדרה שתהא אסורה להינות מתשמיש המיטה של כל היהודים - בעלה מיפר לה רק את החלק שלו אבל היא נשארת אסורה לכולם. מוכח שזה דברים שבנו לבינה.

דחייה: לרבנן - תיבעי לך, משום ד'נטולה אני מן היהודים' רבי יוסי קתני לה: כלומר הספק שלנו הוא אליבא דרבנן, ומימלא אי אפשר להביא ראיה מהמשנה של 'נטולה אני מן היהודים' שהיא אליבא דרבי יוסי, שכך אמר רב הונא: כל הנאמר בפרק שלנו בסתמא - הוא אליבא דרב יוסי.

ממאי: ומנין שהכל רבי יוסי? מכך שבמשנה הראשונה של הפרק, לאחר שהובאו דברי רבי יוסי, חזרה המשנה ואמרה שוב 'דברי רבי יוסי'. וזאת בכדי לומר שמכאן ואילך עד סוף הפרק אלו דברי רבי יוסי (אלא אם כן צויין במפורש אחרת).

לסיכום: לדעת רבי יוסי אין במניעת תשמיש המיטה 'עיניו נפש', אבל לדעת רבנן נשאר הדבר בספק.

*

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור

052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

כל נדרים בעל מיפר לאשתו: כלומר שיש בהם עניו נפש, חוץ ממקרה שנדרה 'הנאתי' תהא אסורה על פלוני' שאין לה עינוי נפש כשפלוני לא יהנה ממנה. אבל אם נדרה 'הנאת פלוני עלי' - בעלה מיפר לה כי יש לה עינוי נפש שאינה יכולה ליהנות מפלוני.

קושיא: תנן '(הנודרת) פירות מדינה זו עלי': אסור לבעלה להפר לה את הנדר, אלא 'יביא לה (פירות) ממדינה אחרת'. לפי זה ודאי שהנודרת הנאה מפלוני לא יוכל בעלה להפר לה, כי יכולה להינות מאדם אחר.

תירוץ: דקאמרה שתביא אתה (כגירסת הר"ן): במשנה מדובר שהיא נדרה שלא יביא לה בעלה פירות ממדינה פלונית, ולכן אסור לו להפר לה כי מישוהו אחר יכול להביא לה אותם. ואין ראייה.

ת"ש פירות חנוני זה עלי: לכאורה יש כאן הוכחה כנ"ל שאינו יכול להפר לה, משום שיכול להביא לה מחנוני אחר.

תירוץ: כנ"ל שנדרה רק על בעלה 'שתביא אתה'.

קושיא: לא היתה פרנסתו אלא ממנו: מדוע במקרה שרק החנוני הזה מוכן למכור לו בהקפה - יכול להפר לה, והרי כפי שהעמידה הגמרא מדובר שנדרה רק שבעלה לא יביא לה ממנו אבל אדם אחר יכול להביא לה, ואם כן אין סיבה שהבעל יפר לה כי יכול להביא לה על ידי אדם אחר?

אלא מדסיפא דקא מייטא היא - הווי רישא נמי דקא מייטא היא (כגירסת הר"ן): כלומר כמו שבסיפא צריך לומר שהיא נדרה אפילו באופן שהיא בעצמה תביא את הפירות מהחנוני, דהיינו בלי קשר למי שמביא אותם, כך גם ברישא מדובר שהיא נדרה באופן כללי שלא תהנה מפירות המדינה.

תירוץ: אלא רישא אין יכול להפר: באמת הקושיא שהבאנו בתחילה לשמואל מהמשנה שלנו '(הנודרת) פירות מדינה זו עלי' מדובר שהיא נדרה בכל מצב אפילו שהיא תביא את הפירות (= דקא מייטא היא) ובכל אופן אין יכול להפר - אך אין זו קושיא לשמואל, משום שאלו דברי רבי יוסי הסובר שאין בזה עינוי נפש ולכן ודאי שלא יפר לה כשנדרה הנאה מפלוני, ואילו שמואל דיבר איליבא דרבנן.

[הסיבה שהגמרא אומרת כאן 'כוליה פירקין רבי יוסי' אינה בשביל המקרה שלנו שהרי אלו דברי רבי יוסי ממש, אלא בשביל לתרץ קושיא אחרת שהיתה עלולה לצוץ

מהמשנה לקמן (דף פג) 'קונם שאני נהנית לבריות - אינו יכול להפר' ושם לא כתוב שאלו דברי רבי יוסי -ר"ן]

ומאי אין יכול להפר וכו': זהו תירוץ נוסף (רא"ש, תוס'). אפשר ליישב את דברי שמואל גם אליבא דרבי יוסי, שהרי לרבי יוסי אמנם אינו יכול להפר לה משום 'עינוי נפש', אבל יכול להפר לה משום 'דברים שבינו לבינה', ושמואל גם כן דיבר שיפר לה משום 'בינו לבינה', ולא משום 'עינוי נפש'.

*

אמר רב יהודה אמר שמואל: אשה שאסרה על עצמה שתי ככרות בנדר אחד, כגון שאמרה 'קונם שתי ככרות אלו עלי', ובאחת מהככרות יש לה עינוי נפש אם לא תאכל לפי שהיא פת נקיה, ובככר השניה אין לה עינוי נפש לפי שהיא פת קיבר, מתוך שבעלה מפר לה את הככר שיש לה בה עינוי נפש יכול להפר לה גם את הככר השניה שאין לה בה עינוי נפש. ואפילו אם הפר לה סתם, כל הנדר מופר.

ורב אסי אמר ר' יוחנן חולק וסובר שיכול להפר רק את הככר שיש לה בה עינוי נפש.

ואיבא דאמרי: ויש אומרים שרב אסי לא אמר את הדין הזה בשם ר' יוחנן, אלא הוא שאל את ר' יוחנן מה הדין.